

- "LANDART" -
Communicatie met alle zintuigen

Sprekers:

Mevrouw S. Nickels en Dhr N. Hoffman,
Stad van Luxemburg en Haus vun der Natur (Groothertogdom
Luxemburg)
s.nickels@luxnatur.lu en hoffmann.nico@technolink.lu
www.haus-natur.lu en www.vdl.lu

Workshop "Landart" 19^e Werkconferentie (2005): cf. www.youthnet.lu

Cultureel Jaar

Het Cultureel Jaar 2007 in Luxemburg dat heel de grote regio omvat, vormt het algemene kader voor onze benadering van communicatie ten behoeve van de biodiversiteit. Dit cultureel jaar werd onder de ambitieuze titel "Luxembourg et grande région Capitale Européenne de la Culture 2007" (Luxemburg en grote regio Culturele Hoofdstad van Europa 2007) opengesteld voor de buurlanden en –regio's van Luxemburg. Een tentoonstelling van het Luxemburgse "*Musée d'Histoire naturelle*" (Natuurhistorisch Museum) met als titel "the best of nature" verschafte de ideale achtergrond voor onze biodiversiteitsworkshops door "landart". Onze praktische aanpak vormt de tegenhanger van een formeler museumtentoonstelling.

Openstaan voor landschappen

Ontdekken van landschappen in hun essentie. Openstellen van landschappen door "workshops" in hun geheel en hun specificiteit. Opening naar industrieel braakland, naar afgedankte steengroeven, opening naar stukjes groen midden in de binnenstad. Via het openstellen van deze natuurlijke ruimten, van deze landschappen komen tot een uitwisseling tussen de mens en de ruimte van de stedelijke en randstedelijke natuur.

Communicatie als aanvulling op de wetenschappelijke aanpak

Om een groter publiek (dat niet altijd vertrouwd is met de strikte methoden van wetenschappers) te bereiken en alle zintuigen van volwassenen en kinderen te prikkelen, zal onze aanpak niet worden beperkt door een strikt wetenschappelijk kader en zal deze verder gaan dan het louter verzamelen van gegevens over de diverse planten- en diersoorten. Alle elementen die een landschap vormen, in aanmerking nemen.

Onze aanpak bij het ontdekken van de biodiversiteit van een stuk grond in een stedelijke omgeving is erop gericht zich bewust te worden van het landschap en erin op te gaan. De nogal ludieke activiteiten op een stukje grond, een bijzondere plek moeten aanleiding geven tot een soort plotseling dagend inzicht bij volwassenen en kinderen.

Uitgangspunten van "landart"

- respect voor het natuurlijk milieu, de planten, de dieren van het te ontdekken stuk grond
- werken met ter plaatse aangetroffen natuurelementen
- doordrongen worden van de bekoring die uitgaat van een plek, de specifieke elementen die de troef van een plek vormen
- natuurelementen, opmerkelijke structuren door het scheppen van "kunstwerken" versterken
- de biodiversiteit van een plek door de keuze van de gebruikte natuurelementen onthullen
- door het scheppen van kunst de mens in innig contact brengen met de natuur, hem in staat stellen zich de natuur van een natuurgebied eigen te maken.

Besluit:

De creativiteit van de mens door de verscheidenheid aan landschappen en elementen van de biodiversiteit stimuleren.

Communicatie voor het grote publiek

Kinderen en jongeren kennen maar weinig soorten die in een stedelijke omgeving voorkomen; ze weten niet veel van de in hun streek bedreigde en beschermde soorten en halen hun kennis meer uit schoolboeken dan uit de natuur. Misschien is dit toe te schrijven aan het feit dat de mens zich tegenwoordig in het leven van alledag weet te redden zonder dat hij kennis heeft van de organismen in zijn omgeving.

Door het toenemende verlies aan biodiversiteit is vandaag de dag echter het debat weer op gang gekomen over het belang van contact met de in de natuur levende organismen. Er wordt van uitgegaan dat de mens het verlies aan biodiversiteit pas als een probleem zal ervaren als hij vooraf de dieren en planten heeft leren kennen en waarderen.

De mens in een stedelijke omgeving heeft almaar meer nood aan een natuurlijke omgeving om zich te herbronnen. Natuureducatie vormt een onmisbare brug naar milieueducatie. Om te komen tot een meer integrale aanpak maakt natuureducatie op jonge leeftijd iemand ontvankelijk voor de milieuproblematiek.

Door het ontdekken, het verwerven van kennis kan inzicht in de natuur worden gekregen, waardoor deze meer wordt gerespecteerd en mensen zich meer bewust worden van de gevolgen van hun daden.

Inzicht in de natuur maakt het mogelijk de onderlinge verwevenheid tussen de levensvormen (en zo de plaats van de mens in de natuur), de diversiteit duidelijk te maken. Deze begrippen maken deel uit van de ruimere beginselen van verdraagzaamheid en burgerschap.

Zintuiglijke weg

Waar met alle projecten van de stichting "D' Haus vun der Natur" naar wordt gestreefd, is de belangstelling van jongeren en het brede publiek te wekken voor de natuur, ingewikkelde verschijnselen met behulp van spelletjes en eenvoudige activiteiten te verklaren en met gebruikmaking van alle zintuigen te tonen hoeveel vreugde contact met de natuur kan verschaffen.

Met artistieke en zintuiglijke activiteiten kunnen we de creativiteit prikkelen aan de hand van emoties, gewaarwordingen ...

Om het ontdekken van de natuurlijke milieus prettiger te laten verlopen en meer diepgang te verlenen, combineren we ter plekke de diverse invalshoeken (zintuiglijk, wetenschappelijk, ludiek ...).

In de natuur zijn al onze zintuigen volop actief en dan kunnen we de ons omliggende natuur met onze vijf zintuigen verkennen.

Diverse thema's komen tijdens de seizoenen aan bod:

- dieren
- de boom
- het bos

Conclusie:

Natuureducatie met alle zintuigen is een integrale aanpak, omdat wordt ontdekt dat alles in de natuur vervat is: alle vormen, kleuren, geluiden, geuren en smaken. Zintuiglijke educatie is erop gericht de mens in contact te brengen met de natuur teneinde hem respect voor de natuur bij te brengen. Een natuuractiviteit is dus een activiteit die het kader van een leerproces in de zin van het louter doorgeven van kennis overstijgt, aangezien deze activiteit met alle zintuigen wordt beleefd en jongeren en volwassenen zodoende daarvan worden doordrongen.

Door de natuur met alle zintuigen te ontdekken, wordt dus uiteindelijk bereikt dat deze meer wordt gerespecteerd en mensen zich bewust worden van de gevolgen van hun daden.